

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 Мал 169621 19 Рев
Бања Лука, 18.02.2020. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Љ.М. из Б.Л., заступан по пуномоћнику Ј.Б., адвокату из Б.Л., против туженог ЈП „Аутопутеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука, заступан по пуномоћнику Б.С., адвокату из Б.Л., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 169621 19 Гж од 22.4.2019. године, на сједници одржаној дана 18. 02.2020. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, обје нижестепене пресуде се преиначавају тако што се тужбени захтјев одбија и обавезује тужитељ да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.738,00 КМ.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 169621 13 Мал од 06.12.2018. године тужени је обавезан да тужитељу накнади материјалну штету у износу од 1.412,06 КМ са каматом од 23.7.2012. године до исплате и да му накнади трошкове поступка у износу од 1.856,60 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 169621 19 Гж од 22.4.2019. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовременом ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се ревизија дозволи и оспорена пресуда преиначи тако да се тужбени захтјев тужитеља у цијелости одбије.

Одговор на ревизију није поднесен.

Одредбом члана 237. ст. 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, даље: ЗПП) прописано је да ревизија није дозвољена ако вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде не прелази 30.000,00 КМ. Ставом 3. истог члана је прописано да и у случајевима када ревизија није дозвољена странке могу да поднесу овај ванредни правни лијек ако одлука о спору зависи од рјешења неког правног питања (процесноправног или материјалноправног) које је од важности за јединствену примјену права и равноправност свих у примјени права. Ако тражи примјену цитираног става, странка мора јасно назначити правно питање због којег је поднијела ревизију, уз навођење прописа и других извора права који се на њега односе, те мора изложити разлоге због којих сматра да је то питање важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени (став 4. члана 237. ЗПП).

У конкретном случају тужени је у складу са одредбама члана 237. ст. 3. и 4. ЗПП ставио приједлог да се његова ревизија дозволи, истичући да је Врховни суд РС заузео становиште о питању одговорности за штету на моторном возилу коју је причинила животиња на ауто - путу, а да ставови изражени у побијаној пресуди нису подударни са тим становиштем.

Цијенећи да су се остварили услови из члана 237. став 3. тачка 2. ЗПП, овај суд је ревизију дозволио.

Ревизија је основана.

Предмет одлучивања у овој парници је захтјев тужитеља да му тужени накнади материјалну штету на путничком моторном возилу.

Расправљајући о оваквом тужбеном захтјеву првостепени суд је нашао утврђеним: да се 23.7.2012. године на ауто - путу Г. – Б.Л. у мјесту М., Општина Л., десила саобраћајна незгода у којој је оштећено возило тужитеља марке „Ситроен Пикасо“ којим је управљао М.Б., док се тужитељ налазио на мјесту сувозача; да се незгода десила тако што је на возило тужитеља налетео зец; да се незгода десила у вечерњим сатима, да на коловозу није било оштећења и да на том дијелу ауто - пута са обје стране постоји заштитна ограда која се састоји од металних стубова и плетене жице; да је вјештак машинске струке процијенио да штета на возилу износи 1.412,06 КМ.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је нашао да постоји одговорност туженог за насталу штету јер није обезбиједио несметано одвијање саобраћаја на ауто - путу одн. није спријечио улазак зеца на ауто-пут па је, позивом на одредбу члана 174. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО) у вези са чланом 31. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ број 16/10 - Пречишћени текст, даље: ЗЈП), усвојио постављени тужбени захтјев.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд такође налази да постоји објективна одговорност туженог за насталу штету јер су ауто - пут и дивљач на њему опасне ствари. Слиједом наведеног, овај суд је одбио жалбу туженог и првостепену пресуду потврдио.

Одлуке нижестепених судова нису на закону засноване.

У смислу члана 33. ЗЈП, правно лице у чијој је надлежности управљање путем (управљач пута) је дужно уклонити све ствари са јавног пута и предузети мјере којима се омогућава несметано и безбједно одвијање саобраћаја на јавном путу. Оно одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања правовременог извршења потребних радова и предузимања одговарајућих мјера на одржавању јавних путева (члан 31. ЗЈП). Сходно члану 37. овог закона, под заштитом јавних путева се подразумејева и контрола градње ограда и вршења других радова у заштитном појасу пута. У смислу цитираних одредби, тужени је дужан да са ауто - пута уклања постављене препреке, оштећена и напуштена возила, расути терет и други материјал, а нема обавезу да уклања животиње које „излете“ на ауто – пут. Само је чланом 45. ЗЈП прописана забрана пуштања стоке на пут без надзора, али тужени не одговара за кршење ове забране већ власник стоке. Обавеза туженог је, дакле, да обезбједи сталну проходност и безбједан саобраћај на ауто - путу, па он одговара само за штету која је настала због неизвршења те обавезе (ако је пропустио дужност да уклони препреке са коловоза и да ауто - пут одржава у стању које омогућава несметан и безбједан саобраћај).

У овом случају је утврђено да на дионици ауто - пута на којој се десила предметна саобраћајна незгода постоји метална заштитна ограда, што значи да је тужени предузео мјере на спречавању штете која може настати силажењем животиња на ауто - пут.

За накнаду штете коју на имовини проузрокује дивљач одговорна је организација која господари ловиштем на подручју којег је настала штета (члан 58. став 1. Закона о ловству-„Службени гласник Републике Српске“ број 60/09 и 50/13). Овим законом није посебно регулисано питање одговорности за штету коју дивљач проузрокује приликом судара са моторним возилом. По општим начелима о одговорности за штету, организација која господари ловиштем одн. корисник ловишта би био одговоран ако је штета настала налетом дивљачи на возило на јавном путу који пролази покрај ловишта. Наиме, у категорију ствари које су опасне по својим особинама спадају животиње, а посебно дивље животиње, зато што је реаговање животиња непредвидљиво. Зеца на ауто - путу има својство опасне ствари, али за штету која потиче од зеца као и друге ловостајем заштићене дивљачи одговара ловачко друштво које управља ловиштем у реону јавног пута на коме је дошло до штете, по принципу објективне одговорности односно одговорности за опасну ствар као њен ималац (члан 174. став 1. ЗОО), а не тужени. Ловачко друштво одговара за штету без обзира на кривицу јер је до штете дошло дејством ловостајем заштићене дивље животиње. Зеца је, иначе, по својим особинама безазлена, иако дивља, животиња и није опасан у стању мировања. Међутим, у конкретном случају је до штете дошло у активном положају, непредвиђеним реаговањем животиње по учесника у саобраћају (претрчавањем ауто - пута испред возила тужитеља), па за накнаду штете, како је речено, не одговара тужени већ друштво које управља ловиштем.

Настанак штете због критичног догађаја је у непосредној узрочној вези са учешћем дивљачи, чији је ималац ловачко друштво. Стога је тужитељ у овој парници првобитно тужбом обухватио, поред туженог, и то друштво, али је накнадно тужбу против њега повукао.

И пут има својство опасне ствари (због кривина, нагиба, неочекиваних и изненадних препрека на путу и др.), али у овом случају штета није настала због својстава пута као опасне ствари па је погрешан став другостепеног суда да је тужени одговоран за предметну штету по принципу објективне одговорности. Тужени одговара за штету због неодржавања пута по принципу претпостављене кривице, ради чега се може потпуно или дјелимично ослободити одговорности за штету уколико се елеменат пута потпуно или дјелимично искључи као узрок настанка штете.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да предметна штета није настала због пропуста у одржавању ауто - пута. Тужени би одговарао за штету само ако је она настала због пропуштања благовремене поправке пута односно његове опреме или због непредузимања заштитних мјера на путу, а у овом случају пропуста на страни туженог није било.

Стога тужени у ревизији оправдано указује да је он поступио у складу са обавезама које прописује ЗПП и да није одговоран за штету коју је претрпио тужитељ. Нижестепени судови су погрешно примијенили материјално право када су туженог обавезали на накнаду штете проузроковане ударом моторног возила тужитеља у зеца који се изненада појавио на ауто – путу, упркос постојању металне заштитне ограде.

Зато је ваљало темељем одредбе члана 250. став 1. ЗПП одлучити као у изреци.

Одлука о трошковима парничног поступка се темељи на одредбама чланова 386. став 1, 387. и 397. став 2. ЗПП. Сходно Тбр. 2. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске” број 68/05), туженом су досуђени трошкови на име састава одговора на тужбу и заступања на 3 рочишта у износу од по 234,00 КМ, на име састава жалбе и ревизије у износу од по 351,00 КМ те на име таксе на ревизију у износу од 100,00 КМ.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић

